

(3 Hours)

(Total Marks : 70)

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B.:** 1) Attempt all questions.
2) All questions carry equal marks.

1. State the importance of 'Goat and Sheep' rearing in rural development.

OR

Explain the importance of 'Dairy and Animal Husbandry'.

2. Review the essential factors for poultry business.

OR

Explain the various breeds of poultry and explain the importance of poultry business.

3. State the nature and scope of fishery in details.

OR

Define the term 'fish farming', and state the importance of fish farming in rural development.

4. Review the processing industries on produce in agro-allied activities.

OR

State the importance of agriculture allied activities in rural development.

5. Write short note (Any two)

- Types of fishery
- Backyard Poultry
- Types of 'Goat'
- Poultry feed and vaccination

(मराठी रुपांतर)

(३ तास)

(एकूण गुण : ७०)

- सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

१. शेळी व मेषपालनाचे ग्रामीण विकासातील महत्व स्पष्ट करा.
किंवा
दुधव्यवसाय व पशुपालनाचे महत्व विषद करा.
२. कुक्कुटपालन व्यवसायाच्या विकासासाठी आवश्यक घटकांचा आढावा घ्या.
किंवा
कोंबडयांच्या विविध जाती सांगून कुक्कुटपालनाचे महत्व सांगा.
३. मासेमारी व्यवसायाचे स्वरूप व व्याप्ती या विषयी सविस्तर माहिती द्या.
किंवा
'मत्स्यशेती' संकल्पना स्पष्ट करून मत्स्य शेतीचे ग्रामीण विकासातील महत्व सांगा.
४. शेती संबंधीत व्यवसायातील उत्पादनावर आधारित प्रक्रीया उदयोगांचा आढावा घ्या.
किंवा
शेतीपूरक उदयोगांचे ग्रामीण विकासातील महत्व सांगा.
५. टिपा लिहा (कोणत्याही दोन)
अ) मासेमारीचे प्रकार
ब) परसबागेतील कुक्कुटपालन
क) शेळ्यांचे प्रकार
ड) कोंबडयाचे खादय व लसीकरण